

FIȘA DISCIPLINEI

etică

Anul universitar 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Etică					Codul disciplinei	
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. Dr. Mihaela Frunză					
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof. Dr. Mihaela Frunză					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					0
Examinări					4
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58 conv.	
3.8. Total ore pe semestru				56 fiz./118 conv.	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs este obligatorie. Prezența la examen este condiționată de existența unui număr de minim 70% prezențe.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la orele de seminar este obligatorie. Prezența la examen este condiționată de existența unui număr de minim 70% prezențe

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale Filosofiei C4.3 Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv) C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel mediu de complexitate C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să introducă studenții în problematica Eticii, urmărind să dezvolte conturarea unui punct de vedere moral și familiarizarea cu teoriile etice majore. Sunt studiate și analizate conceptele majore și teoriile care au marcat etica – kantianismul, utilitarismul, teoriile virtuții, individualismul liberal, comunitarianismul, eticile feministe, etica discursului, etica postmodernă.
6.2 Obiectivele specifice	-utilizarea în mod adecvat a unor concepte și demersuri majore din sfera Eticii; -perceperea pluralității curentelor etice -intelegerea și descrierea particularităților diferitelor curente etice -capacitatea de a aplica creativ metodele de cercetare ale științelor umaniste, în particular ale Eticii, în rezolvarea problemelor și comunicarea rezultatelor în mod argumentat;

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Concepte și teorii etice fundamentale. Meta-etică și etică normativă. Ce înseamnă un argument etic?	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Utilitarismul. Tipurile utilitarismului. O evaluare a utilitarismului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Kantianismul: de la imperativul categoric la reformulări contemporane. Deontologismul moral. O evaluare a kantianismului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Teoria virtuții/ etica caracterului: precursori, reprezentanți contemporani. Importanța virtuților. Evaluare critică a eticii virtuții	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
. Individualismul liberal: teoria bazată pe drepturi.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia	

	-discuții pe baza unor exemple	
De la individ la comunitate: comunitarianismul. Formele comunitarianismului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Relativismul moral. Reprezentanți contemporani ai relativismului	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Realismul, emotivismul și prescriptivismul moral.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica postmodernă. Reprezentanți ai postmodernismului în etică. Minima moralia.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica griji. Grijă ca problemă filosofică. Etica griji și etica dreptății.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Discutarea temelor și subiectelor pentru examen; discutarea situației punctajelor individuale.	- discuții	
Bibliografie Lindley, Richard. „The Nature of Moral Philosophy” în G.H.R. Parkinson, An Encyclopaedia of Philosophy, Routledge, London, 1993, pp. 517-540. Singer, Marcus G. „Morality and Universal Law” în G.H.R. Parkinson, An Encyclopaedia of Philosophy, Routledge, London, 1993, pp. 568-589. Thomson, Anne. Critical Reasoning in Ethics. A Practical Introduction, Routledge, London, 1999. Beauchamp, Tom L.; James F. Childress, Principles of Biomedical Ethics, Oxford University Press, New York, 1994 Mill, J. St. Utilitarismul, Alternative, București, 1994. Kant, Immanuel. Întemeierea metafizicii moravurilor, Ed. IRI, București, 1995, pp. 35-66, 81-88. Beauchamp, Tom L.; James F. Childress, Principles of Biomedical Ethics, Oxford University Press, New York, 1994 Mill, J. St. Despre libertate, Humanitas, București, 1994, cap. I și III, pp. 7-23 și 73-96. MacIntyre, Alasdair. Tratat de morală. După virtute, Humanitas, București, 1998 Rachels, James. The Elements of Moral Philosophy, Routledge, London, 1999, pp. 175-193. Pence, Greg. „Teoria virtuții” în Peter Singer (Ed.), Tratat de etică, Polirom, 2006, pp. 277-287. Beauchamp, Tom L.; James F. Childress, Principles of Biomedical Ethics, Oxford University Press, New York, 1994 Polcar, Alain. La justice sociale. Les enjeux du pluralisme, Armand Colin, Paris, 2006, pp. 81-110. Tonelli, Mark R. „Advancing a casuistic model of clinical decision making: a response to commentators”. Journal of Evaluation in Clinical Practice 13 (2007), 504-507. DeMarco, Joseph P.; Paul J. Ford. „Balancing in Ethical Deliberation: Superior to Specification and Casuistry”. Journal of Medicine and Philosophy, 31, 2006, pp. 483-497. Rorty, Richard. „Who Are We? Moral Universalism and Economic Triage”. Diogenes, No. 173, vol 44/1, Spring 1996, pp. 5-16. Harre, Rom; Michael Krausz. „Relativismul moral” în Alan Montefiore, Valentin Mureșan (eds.), Filosofia morală britanică, Alternative, București, 1998, pp. 152-186. Steward, Helen. „Realismul moral” în Alan Montefiore, Valentin Mureșan (eds.), Filosofia morală britanică, Alternative, București, 1998, pp. 99-128. Tsinorema, Stravroula, „Emotivism and Prescriptivism” în G.H.R. Parkinson (ed.), An Encyclopaedia of Philosophy, Routledge, London, 1993, pp. 613-639 Lipovetsky, Gilles, Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Babel, București, 1996. Bauman, Zygmunt, Etica postmodernă, Amarcord, Timișoara, 2000 Carol Gilligan, Jane Attanucci, „Two moral orientations”, în Carol Gilligan et. al, Mapping the Moral Domain. A Contribution of Women’s Thinking to Psychological Theory and Education, Harvard University Press, Harvard, 1988 Nel Noddings, Caring. A Feminine Approach to Ethics and Moral Education, University of Carolina Press, Berkeley, 1984 Susan J. Hekman, Moral Voices, Moral Selves. Carol Gilligan and Feminist Moral Theory, Polity Press, Cambridge UK, 1995		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

Argumente etice. Discuție și exemple.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Utilitarism și kantianism	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Teorii ale virtuții.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Comunitarianism.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Relativism	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Etica postmodernă	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Etici feministe	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
Bibliografie Thomson, Anne. Critical Reasoning in Ethics. A Practical Introduction, Routledge, London, 1999. Mill, J. St. Utilitarismul, Alternative, București, 1994, pp. 10-30. Immanuel Kant, Critica rațiunii practice. Ed. IRI, București, 1995, pp. 35-66, 81-88. Aristotel, Etica Nicomahică, cartea a VI-a, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1984. Mill, J. St. Despre libertate, Humanitas, București, 1994, cap. I și III, pp. 7-23 și 73-96. MacIntyre, Alasdair. Tratat de morală. După virtute, Humanitas, București, 1998 MacIntyre, Alasdair. Tratat de morală. După virtute, Humanitas, București, 1998 Discuție pe marginea video-conferinței Michael Walzer, Theories of Justice and Equality. Wong, David. „Relativismul” în Peter Singer (Ed.), Tratat de etică, Polirom, 2006, pp. 472-480. Fr. Nietzsche, Genealogia moralei, Ed. Humanitas, 1994, Disertațiile 1 și 2. Lipovetsky, Gilles, Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Babel, București, 1996, pp. 17-29. Bauman, Zygmunt, Etica postmodernă, Amarcord, Timișoara, 2000, pp. 5-42. Vattimo, Gianni, Etica interpretării, Pontica, Constanța, 2000, pp. 145-157		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel undergraduate în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	50%

10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de problematizare și analiză a textelor de seminar	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	50%
	- însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, realizarea unor texte scurte)		
10.6 Standard minim de performanță			
Respectarea cerințelor de realizare a unor texte scurte în timpul examenului scris Planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii (dezbateri, analiză, comentariu de text, eseu academic) Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRIE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SANITATE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE	11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚĂ ACVATICĂ	15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

Frang

Semnătura titularului de seminar

Frang

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament
.....